

OBSAH

I. OBECNÁ PEDAGOGIKA.....	7
1. Pedagogika jako věda	7
1.1 Význam studia pedagogiky	7
1.2 Předmět pedagogiky	8
1.3 Základní pedagogické disciplíny	9
1.4 Spolupracující vědní disciplíny	11
1.5 Hranicní disciplíny	12
1.6 Vývoj a stav pedagogické terminologie	13
2. Metodologie pedagogiky.....	19
2.1 Základní metody vědeckého bádání v pedagogice	19
2.2 Teoretický výzkum	21
2.3 Empirický výzkum	23
2.4 Metody empirického zkoumání	24
2.5 Techniky měření v pedagogických výzkumech	35
2.6 Zpracování údajů v pedagogickém výzkumu	39
3. Biologické a sociální faktory v rozvoji osobnosti	41
3.1 Výchova a vychovatelnost	41
3.2 Genetické vybavení člověka	42
3.3 Dědičnost, vrozenost a rozvoj inteligence	44
3.4 Druhy inteligence	47
3.5 Dědičnost a rozvoj talentu	50
3.6 Dědičnost a vývoj charakteru	51
3.7 Některé další vrozené rysy osobnosti	53
4. Výchova a společnost.....	57
4.1 Společnost a její výchovný potenciál	57
4.2 Společenská role výchovy	59
4.3 Škola a její funkce ve společnosti	63
5. Současný školský systém ČR	66
5.1 Struktura české školy v mezinárodním srovnání	66
5.2 Vzdělávací programy	68
5.3 Předškolní vzdělávání	69
5.4 Základní vzdělávání	71
5.5 Střední všeobecné a odborné vzdělávání	76
5.6 Školská zařízení a školské služby	82
5.7 Práva a povinnosti žáků, studentů a jejich zákonních zástupců	83
5.8 Vysoké školy	84
6. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	89
6.1 Sociální a psychologické aspekty integrace žáků se zdravotním postižením	91
6.2 Pedagogické aspekty integrace	95
6.3 Integrace žáků s jednotlivými druhy postižení	98
6.4 Integrované vzdělávání žáků se zdravotním postižením v zahraničí	109

7.	Vzdělávání žáků nadaných a talentovaných.....	111
7.1	Definice pojmu nadání a talent	111
7.2	Kvalitativní a kvantitativní faktor nadání	113
7.3	Aktuální a potenciální nadání	113
7.4	Nesprávné představy o nadaných dětech	114
7.5	Charakteristika nadaného dítěte	115
7.6	Specifické potřeby nadaných žáků	117
7.7	Tvorivost jako jedna z charakteristik nadaných dětí	118
7.8	Některé možnosti vzdělávání nadaných dětí	119
II.	DIDAKTIKA.....	123
8.	Didaktika, její obsah a vývoj	123
8.1	Základní pojmy didaktiky	124
8.2	Soudobé teorie vzdělávání.....	125
8.3	Výchovná funkce vyučování	132
8.4	Didaktické zásady	133
9.	Cíle vzdělávání	137
9.1	Funkce cílů v procesu vyučování	137
9.2	Hodnocení dosažení cílů	140
9.3	Význam cílů v učební činnosti žáků.....	141
10.	Obsah vyučování.....	143
10.1	Obsah vzdělávání a jeho modernizace	143
10.2	Systém kurikulárních dokumentů.....	145
10.3	Učebnice a její funkce ve vzdělávání	163
11.	Organizační formy vyučování.....	165
11.1	Vyučování a učení	167
11.2	Interakce žáků a učitele ve vyučování	168
11.3	Třídně hodinový systém	170
11.4	Skupinové vyučování	173
11.5	Kooperativní vyučování	179
11.6	Inovační formy vyučování.....	183
12.	Metody vyučování.....	187
12.1	Klasifikace vyučovacích metod	187
12.2	Charakteristika nejužívanějších metod vyučování	189
13.	Podmínky vyučování	205
13.1	Vnitřní (školní) podmínky vyučování	205
13.2	Vnější (sociální) podmínky vyučování	206
14.	Hodnocení výsledků vzdělávání.....	208
14.1	Smysl a funkce hodnocení	208
14.2	Druhy hodnocení	211
14.3	Formy zkoušení a hodnocení	214
14.4	Klasifikace a slovní hodnocení	217
14.5	Hodnocení a sebehodnocení	219
14.6	Pedagogická diagnostika	221

III. SOCIÁLNÍ PEDAGOGIKA.....	223
15. Sociální vztahy v procesu vzdělávání.....	223
15.1 Lidský vztah jako součást profese.....	223
15.2 Učitel a etika jeho profese	225
15.3 Pedagogické dovednosti učitele	227
15.4 Vlastnosti učitele	230
15.5 Standardy učitelské kvalifikace a učitelské profese	233
15.6 Úskalí učitelské profese.....	234
16. Lidská práva a práva dítěte	238
16.1 Úmluva o právech dítěte	239
16.2 Garance dodržování práv a svobod	241
16.3 Práva a povinnosti	242
17. Mrvní vývoj člověka a jeho výchova ke kázni	244
16.1 Etické základy mravního rozvoje osobnosti.....	244
16.2 Psychologické aspekty mravního vývoje člověka	247
16.3 Pedagogické otázky mravního rozvoje.....	250
16.4 Kázeň jako součást morálky jedince i společnosti jako celku	253
16.5 Představa člověka budoucnosti	253
18. Děti a mládež v ohrožení	257
18.1 Mládež a drogy - závislost na psychotropních látkách	257
18.2 Patologické hráčství, gamblerství (gambling)	269
18.3 Sekty a manipulativní religiozita.....	273
18.4 Sexuální deviace, sexuální zneužívání a sexuálně přenosné choroby	284
18.5 Týrání dětí (Syndrom CAN).....	291
18.6 Šikanování.....	295
NA ZÁVĚR.....	302
Literatura	303
Rejstřík	310